

Вступ

Зібрані по Україні дані свідчать, що від злочинців, які займаються торгівлею живим товаром страждають неповнолітні та діти, які представляють особливо незахищену групу. Транскордонні напрямки поставки дітей з України пролягли до Росії, Туреччини, Польщі та інших держав Європи. Ці країни є головними країнами призначення для їх подальшої експлуатації. Виявлені випадки торгівлі дітьми мали таку специфіку:

- 69 % - використання в проституції,
- 15 % - використання в жебрацтві,
- 10 % - використання в примусовій праці
- 6 % - використання для виготовлення порнографічної продукції.

Певна кількість дітей вивозилася за межі України для комерційного усиновлення. Але назвати конкретну цифру виявляється неможливим.

Механізм торгівлі дитиною включає заволодіння, перевезення, переховування, передачу з рук в руки, продаж або купівлю дітей за допомогою різних способів застосування сили, примусу, обману або шахрайства, з метою отримання прибутку, перетворюючи їх на рабів або використовуючи в умовах наближених до рабства, включно з примушуванням до проституції або підневільної праці.

Більшість зафіксованих випадків вивезення неповнолітніх до Росії були пов'язані з сексуальною експлуатацією в м. Москві, де дівчаток експлуатували в закритих приватних квартирах, на дачах та у вуличній (трасовій) проституції. Серед постраждалих були здебільшого школярки та студентки професійно-технічних навчальних закладів, починаючи від 9-ти і до 17 років. Більшість дітей, що потерпіли від торгівлі людьми, були вихідцями із малозабезпечених та проблемних сімей, або належали до соціально-незахищених категорій: напівсироти, сироти та вихідці з неповних родин.

Протягом останніх років відслідковувалась тенденція збільшення кількості потерпілих, які були продані в малолітньому віці (до 14 років) для експлуатації в жебрацтві. дитину, як правило, злочинці саджають до інвалідної колиски, щоб викликати жалість серед оточуючих для отримання грошової винагороди. Такі випадки експлуатації фіксувалися на вулицях Польщі та Росії.

Були виявлені також факти торгівлі неповнолітніми з метою експлуатації на нелегальних підприємствах, сільському господарстві, у вуличній торгівлі, на мийках автомашин, в домашньому господарстві, хатній роботі та залучення до скоєння дрібних злочинів. Використання неповнолітніх у протиправних цілях має для злочинців ряд переваг, зокрема, серед яких можливість уникнути відповідальності за злочини та правопорушення.

Факти торгівлі дітьми з метою різних форм експлуатації були виявлені і на території самої України без перетину кордону. Це говорить про те, що торгівля дітьми відбувається і в межах держави як такої.

Одним із дуже тривожних фактів став випадок однієї із матерів одиначок в Україні, яка запропонувала продати нирку свого малолітнього сина. На заваді стали лише правоохоронці, які попередили вчинення цього страшного злочину і порушили кримінальну справу за ознакою злочину, що пов'язаний з торгівлею людьми.

Діти потрапляють у фактичне рабство по всьому світу. В різних країнах ці злочини набувають специфічного характеру, серед яких і передача дитини в рахунок оплати боргу, коли дітям приходится працювати, щоб допомогти виплатити позику чи інші боргові зобов'язання батьків. У світі поширені випадки торгівлі дітьми для використання їхньої праці на тяжких роботах: будівництво, гірські розробки, вугільні шахти, сільськогосподарські плантації та риболовство. Відслідковується тривожна тенденція продажу дітей для їх використання під час збройних конфліктів. Відомі також випадки перепродажу дітей-інвалідів з однієї країни до іншої з метою експлуатації у вуличному жебрацтві.

Фактори, що підвищують ризик серед дітей постраждалих від злочинів, що пов'язані з торгівлею людьми:

- бідність та необхідність заробляти на життя, щоб допомогти сім'ї;
- прагнення до кращого життя;
- нерозуміння батьками або особами, які опікуються дітьми, негативних наслідків, які можуть виникнути для дітей, що лишають сім'ю заради роботи;
- недооцінка дітьми або батьками цінності освіти;
- насилля в сім'ї або інші негативні явища;
- політичні конфлікти або природні катастрофи;
- традиція міграції в пошуках роботи;
- традиція переселення сільських дітей до міст;
- гендерна дискримінація.

Перед початком проведення необхідно вивчити рівень поінформованості учнів щодо проблеми торгівлі дітьми. Для цього варто використати анкету для вхідного діагностування (додаток 1). Після завершення заняття необхідно провести анкету для вихідного діагностування (додаток 2).

МЕТА: надати учням інформацію про явища торгівлі людьми (дітьми), зовнішні та внутрішні причини виникнення даної проблеми; про те, які права порушуються в ситуації торгівлі людьми. Формувати навички безпечної поведінки, спостережливості.

Виховувати активну позицію щодо можливості захисту своїх прав.

ОБЛАДНАННЯ: аркуші паперу А4, маркери, фломастери, картки з орієнтовними правилами безпеки (для кожного учня).

ЗАВДАННЯ:

- Визначити рівень знань учнів з проблеми торгівлі людьми.
- Переглянути навчальний відеофільми з протидії торгівлі людьми „Станція призначення - ЖИТТЯ”.
- Обговорити, закріпити отриману інформацію та підвести підсумки щодо побаченого і почутого.

Методи: словесний, ілюстративно-демонстраційний, груповий.

Базові поняття і терміни: ВЕРБУВАННЯ, ВІЗА, ДОЗВІЛ НА ПРОЖИВАННЯ, ЕКСПЛУАТАЦІЯ, ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ.

Дидактичне забезпечення: мультимедійний проектор, стенд «ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ » ,презентація про ПРОТИДІЮ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ , матеріали з Інтернету.

Міжпредметні зв'язки: українська мова, українська література.

Форми і прийоми роботи:

1. Інформаційно – рецептивний:
 - а). Словесний (розповідь, бесіда, пояснення);
 - б). Навчальний (використання ПК);
 - в) Наочний (демонстрація слайдів)
2. Евристичний (діалог з групою, розв'язування проблеми).

Хід заняття

«Кожна людина має право на життя, свободу та особисту «недоторканість»

Загальна декларація прав людини, стаття3

1. Вступ.

Тема сьогоднішнього заняття „Як підвищити рівень усвідомлення проблеми торгівлі людьми (особливо дітьми)”. Про цю проблему в Україні почали говорити з 1996 року. Торгівля людьми – це сучасна форма рабства. Торгівля людьми та торгівля зброєю вважаються найприбутковішими після наркобізнесу напрямками кримінального бізнесу. Жертвами торгівлі людьми є малі діти, підлітки, чоловіки та жінки. Україна, на жаль, є однією з головних країн постачальниць «живого товару» у країни Європи та Близького Сходу. Україна є

також однією з головних країн-транзитів (країна, через яку переправляють потерпілих у країни призначення).

В рамках Всеукраїнської акції „16 днів протидії гендерному насильству», яка щорічно проходить з 25 листопада по 10 грудня, особливою увагою відзначається 2 грудня – Всесвітній день проти рабства. В цей день суспільство активно виступає проти такого нелюдського явища, як торгівля людьми.

Сьогодні ми більш детально ознайомимося зі станом справ щодо даної проблеми в Україні.

2. Викладач:

Але спочатку ми познайомимо вас із лексичним значенням та правописом нових для вас слів. (Учні записують в зошити та обговорюють нові слова).

ВЕРБУВАННЯ – наймання, набір для яких-небудь робіт, залучення до якої-небудь діяльності, у тому числі протиправної, залучення до складу якої-небудь організації, у тому числі діяльність якої заборонена законом.

ВІЗА – дозвіл на перебування в країні на певний період часу для осіб, які не є громадянами країни. Візу можна отримати в посольстві іноземної держави в Україні. Ті держави, які не мають своїх представництв в Україні, видають візи в найближчих посольствах – у Москві або Варшаві.

ДЕПОРТАЦІЯ – висилка з країни особи, яка порушила візовий режим або перевищила термін перебування в країні, вказаний у візі. Країни можуть затримувати та депортувати осіб, які порушили імміграційний, цивільний чи кримінальний закон. Щодо таких порушень існують державні правила та процедури.

ДОЗВІЛ НА ПРОЖИВАННЯ – процес подавання документів для отримання дозволу на проживання, що має особливості в кожній країні. Інформація про правила отримання такого дозволу, про специфічні моменти, необхідні документи та витрати надається в імміграційних службах при посольствах. Взагалі існує два типи дозволу на проживання: тимчасовий та постійний.

ДОЗВІЛ НА РОБОТУ – необхідний для легального влаштування на роботу в інших країнах. Для отримання такого дозволу необхідно подати до посольства іноземної держави документ про факт запрошення на роботу. Дія дозволу на роботу закінчується одночасно з терміном працевлаштування. Цей дозвіл також є підставою для отримання робочої візи.

ЕКСПЛУАТАЦІЯ (від франц. Exploitation – використання, визиск):

1. Безоплатне привласнення результатів чужої праці.
2. Розробка, використання природних багатств.
3. Використання засобів праці та транспорту.

ЕМІГРАЦІЯ (від лат. виселення, переселення):

1. Масове переселення з батьківщини в іншу країну; тривале перебування за межами батьківщини внаслідок переселення.
2. Сукупність емігрантів, що живуть у якійсь країні.

ІММІГРАЦІЯ (від лат. вселяюся) – в'їзд іноземців у країну на тривале або постійне проживання.

КРАЇНА ПОСТАЧАННЯ – країна, де особа проживала до того, як мігрувала чи була продана.

МІГРАЦІЯ (від лат. переходжу, переселяюсь):

1. Переміщення, переселення.

2. Міграція населення – переміщення людей, пов'язані, як правило, зі зміною місця проживання. Поділяється на незворотну (з остаточною зміною місця проживання), тимчасову (переселення на досить тривалий, але обмежений термін), сезонну (переміщення в певний період року). Відрізняють зовнішню (за межі країни) та внутрішню міграцію; до зовнішньої відноситься еміграція, імміграція; до внутрішньої – рух з села в місто, міжрайонні переселення та ін.

ПРИМУСОВА ПРАЦЯ – виконання робіт чи надання послуг у ситуації, коли особа працює проти бажання, заробітна плата виплачується лише частково або зовсім не виплачується. Особи, яких примушують працювати, дуже часто зазнають психологічного та фізичного насилля.

РАБСТВО – ситуації, які супроводжуються: борговою кабалою, тобто становищем або станом, що виникає внаслідок застави боржником у забезпечення боргу своєї особистої праці або праці залежної від нього особи, якщо обумовлена цінність виконуваної роботи не зараховується в погашення боргу або якщо тривалість цієї роботи не обмежена і характер її не визначений; кріпацьким станом, тобто таким користуванням землею, при якому користувач зобов'язаний за законом, звичаєм або

угодою жити і працювати на землі, що належить іншій особі, і виконувати визначену роботу для такої іншої особи або за винагороду чи без неї, і не може змінити цей свій стан тощо.

ТОРГІВЛЯ ДІТЬМИ – означає здійснювані з метою експлуатації вербування, перевезення, передачу, переховування або одержання дитини шляхом погрози, силою чи її застосування, або інших форм зловживання владою чи уразливістю становища, або шляхом підкупу, у вигляді платежів чи вигод, для одержання згоди особи, що контролює дитину.

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ – усі дії, пов'язані з вербуванням та/або перевезенням особи в межах або за межі країни з метою продажу, працевлаштування чи надання послуг, шляхом застосування прямого чи непрямого насильства, погрозою насилля, приниженням гідності, зловживанням владою, боргової залежності, ошукуванням чи будь-якими іншими видами примушування.

ТРАФІКЕР (торговець) – особа чи група осіб, які (у випадку торгівлі людьми) продають інших осіб чи особу з метою отримання прибутку.

3. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Учень 1:

Торгівля дітьми – здійснення дій з метою експлуатації вербування, перевезення, передачі, приховування або отримання дітей шляхом погрози силою або її застосування чи інших форм примушування, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою чи вразливістю становища, або шляхом підкупу у вигляді платежів чи вигод для отримання згоди особи, котра контролює іншу

особу. Дітей використовують здебільшого у жебрацтві та як дешеву робочу силу на некваліфікованих роботах.

Реальність сьогодення така, що багато людей нашої країни продовжують масово виїжджати за кордон, ризикуючи при цьому стати жертвою торгівців людьми. За цим стоять величезні гроші, які отримують трафікери. Саме цим словом – «трафікер», почали називати всю ту різноманітну групу людей, які задіяні в торгівлі людьми: організаторів-керівників злочинних груп, які торгують людьми; агентів-вербувальників, що зваблюють людей брехливими обіцянками красивого закордонного життя та обманними пропозиціями працевлаштування за кордоном; перевізників («кур'єрів»); продавців і покупців живого товару; сутенерів і господарів, які використовують цих потерпілих тощо.

Трафікери можуть створювати напівлегальні агентства з працевлаштування та фірми-одноденки, поширювати в газетах неправдиву рекламну інформацію про працевлаштування за кордоном, підшукувати молодих дівчат і хлопців у громадських місцях, встановлювати контакти з можливими «кандидатами» через спільних знайомих, родичів, сусідів.

Проте самі родичі, знайомі, сусіди, друзі також можуть виявитися такими ж вербувальниками.

Ми маємо бути обізнані з цієї проблеми та інформувати про небезпеку стати жертвою торгівців людьми все населення.

Учень 2:

Робота за кордоном: мрії та реалії.

Чого прагне кожна людина? Шукати і знаходити, діяти і створювати, працювати і насолоджуватися, жити і бути потрібною. Одним словом, звичайної стабільності. Так, аналізуючи економічну та політичну ситуацію в Україні, мабуть, майже в кожного виникало бажання поїхати за кордон у пошуках того, що сьогодні так важко відшукати у власній державі. Бажання земні й зрозумілі - людина погоджується працювати чесно і важко, але за достойну винагороду, щоб забезпечити собі гідні умови для існування й мати впевненість у майбутньому.

Але як бути впевненим у тому, що фірма або приватна особа, що пропонує послуги з оформлення документів для виїзду за кордон, працює чесно? Пощастило, якщо у вас є підтверджена інформація, що завдяки цій організації, наприклад, ваші знайомі успішно працевлаштовані, або ж навпаки - відгуки про фірму негативні і вам про це відомо. Якщо ви випадково побачили цікаву пропозицію (майже всі вони складені однаково): "робота для всіх, без вікових обмежень, заробітна платня - тисячі "у.о." на місяць, швидке оформлення документів і таке інше, - все, що хоче чути людина, то не факт, що потім все буде так, як написано. Тож, зверніть увагу на наступну Інформацію:

- по-перше, не погоджуйтесь на пропозицію виїзду на роботу за туристичними, гостьовими, студентськими візами. Ці типи віз не дають права на роботу, і в країні прибуття існує реальна загроза відчувати себе людиною третього ґатунку, виконуючи важку роботу за копійки, мати проблеми з контролюючими органами країни, бути депортованим і втратити всі шанси на виїзд за кордон у майбутньому.

- по-друге, поцікавтесь у Міністерстві праці та соціальної політики або у місцевому центрі зайнятості, чи є у фірми позитивний досвід працевлаштування за кордоном.

Підписання трудового договору є обов'язковим, він повинен бути написаний зрозумілою для вас мовою, містити повну інформацію про умови оплати та роботи. Остерігайтесь пропозицій, в яких вам пропонують роботу, яка не вимагає жодної кваліфікації в таких країнах, як США, Канада, Великобританія, та й в інших розвинених країнах - дозвіл на таку роботу і робочу візу вам не дадуть.

Європа знову потребує робсили з України. Робочі місця, які громадяни нових членів ЄС звільняють у гонитві за довшим євро в глибинці Європи, укомплектовують українцями. Як і в Україні, у ЄС великий попит на кваліфікованих робітників. З однією суттєвою різницею — за кордоном їм платять у кілька разів більше.

Західним замовникам конче потрібні будівельники, зварники, бетонники, муляри, штукатури, водії на великі вантажні автомобілі, працівники на конвеєри. Затребувані й робітники без професій — підсобники на будівництво, фасувальниці в супермаркети тощо.

Загалом у Європі, за підрахунками експертів, вакантними залишаються понад 200 тис. робочих місць. Сядьте за комп'ютер з Інтернетом. На вільно доступних сторінках Міністерства праці країн можна знайти вакансії від фірм, які бажають влаштувати громадянина України чи вже отримали спеціальний дозвіл від Центру зайнятості на працевлаштування працівників з-за кордону. На даний час тут розміщені оголошення від майже різних фірм, деякі з них пропонують десятки вакансій для іноземців на різні спеціальності - водіїв, шахтарів, швачок, механіків, зварників, різноробочих тощо, є попит на професії з вищою кваліфікацією.

Актуальною сьогодні є вакансія зварник: вік 21-45 років, різні види зварювання.

Країни працевлаштування: Великобританія, Італія, Норвегія, Іспанія та Канада. Українських електрогазозварників за кордоном цінують як висококваліфікованих спеціалістів, та не захищають від експлуатації та насильства. Жоден українець не захищений від явища «ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ», щоб там не обіцяли.

Ми, учні училища, задумуємось про працевлаштування. Тому, щоб не зіткнутися з цією проблемою, ми прагнемо більше про неї дізнатися, щоб випадково не потрапити в ті країни, де українські громадяни не захищені. Бідність та необхідність заробляти на життя, щоб допомогти сім'ї іноді примушують

молодих людей виїжджати за кордон без заходів безпеки, тому і потрапляють в боргову кабалу, ризикуючи життям. Сьогодні ми детальніше ознайомимося з причинами та наслідками таких явищ.

4. Викладач:

Заповнення учнями вхідних анкет.

Учні заповнюють вхідну анкету (додаток 1), яка дозволить визначити рівень їхньої обізнаності з проблеми торгівлі людьми.

Викладач:

Перегляд слайдів із презентації:

Відомо про такі способи використання дітей:

- примусові секс-послуги;
- примусова праця;
- примусове жебрацтво;
- примусове донорство;
- нелегальне усиновлення;
- примусове використання в збройних конфліктах.

Основними елементами в акті торгівлі є:

- купівля-продаж дитини;
- обман;
- насильство;
- боргова кабала;
- експлуатація різних можливостей та здібностей людини.

Причини втягнення дітей в експлуатацію взагалі:

- примус батьків чи опікунів;
- безпритульність;
- нарко й алкогольна залежність;
- уявлення про легкість і швидкість заробітку та непотрібність здобуття освіти;
- недбале та безвідповідальне ставлення батьків, які не задовольняють основні життєві потреби дитини;
- жорстоке поводження в сім'ї, сексуальне насильство, психологічний тиск або побої.

5. ВПРАВА “МОЗКОВИЙ ШТУРМ”

МЕТА: усвідомлення проблеми торгівлі дітьми. Інструкція: учнів просять висловити свої думки що викликають у них слова „торгівля дітьми”. Відповіді записуються на аркуші паперу. Вільно висловлюють свою думку всі бажаючі, висловлення не критикуються, не коментуються, висловлення записують усі, вони можуть повторюватися.

Записи залишаються на видному місці.

Викладач просить учнів назвати фактори, що підвищують вразливість дітей до їх залучення в торгівлю дітьми. Кожен має висловитись. Якщо виникають проблеми з формулюванням, або учні дають неповну інформацію, викладач може підказувати їм. По закінченні вправи учні виписують фактори підвищення вразливості дітей до їх залучення в торгівлю дітьми на дошці.

Обговорення життєвих ситуацій (додаток 3)

Перегляд слайдів із презентації:

Основні фактори підвищення вразливості дітей до їх залучення в торгівлю дітьми такі:

- бідність та необхідність заробляти на життя, щоб допомогти сім'ї;
- прагнення до легкого «кращого життя»;

- нерозуміння дітьми, батьками або особами, які ними опікуються негативних наслідків, які можуть виникнути для дітей, що лишають сім'ю заради роботи;
- соціальне сирітство, безпритульність чи бездоглядність;
- невідвідування школи або неможливість оплати освіти;
- недооцінка дітьми або батьками цінності освіти;
- насильство в сім'ї;
- політичні конфлікти або природні катастрофи, що призвели до розрухи в національній економіці або до втрати батьків;
- міграція в пошуках роботи;
- традиція переселення сільських дітей до міських родичів;
- гендерна дискримінація.

Перегляд слайдів із презентації:

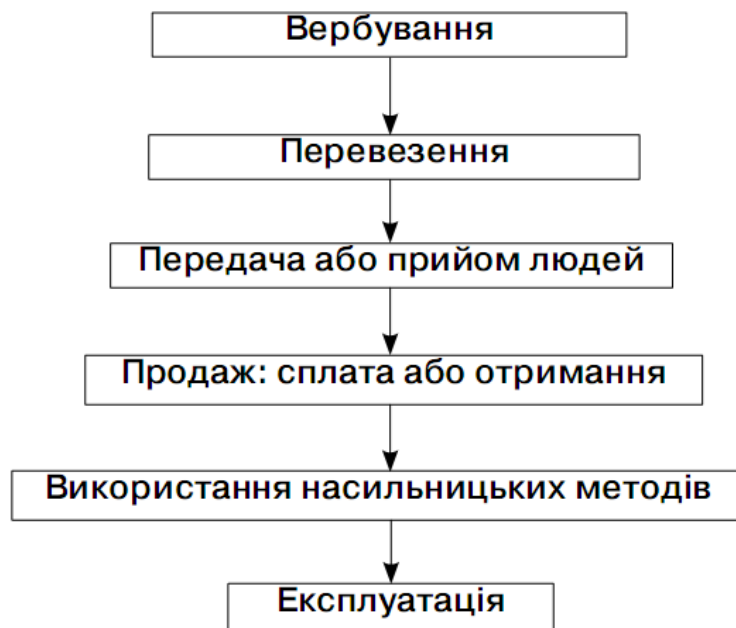
Основні засоби, що використовуються работоргівцями для залякування та контролю своїх жертв:

1. Боргова кабала – фінансові зобов'язання, де праця жертви використовується для того, щоб виплатити борг, який було видано на невизначений термін;
2. Ізоляція – жертв часто ізолюють для того, щоб вони не могли попросити чи отримати допомогу;
3. Конфіскація паспортів чи документів, які встановлюють особистість жертви;
4. Використання погроз насильства по відношенню до жертви чи членів її родини;
5. Контроль фінансів жертви – вилучання зароблених грошей для їхнього зберігання;
6. Вживання алкогольних та наркотичних засобів – жертв змушують приймати алкогольні та наркотичні засоби для контролю їхньої свідомості.

Викладач пропонує учням варіант правил безпеки:

- Я завжди спілкуюсь зі своїми родичами, друзями. Коли мені необхідно відлучитися, я говорю, куди йду і коли збираюсь повернутися;
 - У випадку запізнення я телефоную;
 - Якщо мені необхідно кудись піти, я піду не один (одна), а з товаришем/кою.
- У такому випадку ми зможемо допомогти один одному не потрапити у біду;
- Я нікуди не йду з незнайомими людьми та нічого від них не беру;
 - Я ніколи не сідаю в автомобіль до незнайомих людей;
 - Я нікому не дозволю доторкатися до мене. Якщо ж хтось спробує доторкнутися до мене, я голосно і твердо скажу „Ні!”, покличу на допомогу;
 - Якщо зі мною щось трапиться недобре, я негайно розкажу тим людям яким я довіряю, хто піклується про мене і хоче, щоб я був/була щасливим/щасливою;
 - Я завжди буду слідувати цим правилам. Я хочу бути щасливим/щасливою і здоровим/здоровою. Я на це заслуговую.

6. Вправа “Ланцюг злочинних дій торгівців людьми” (до 10 хв.).

7. Керований перегляд фільму „Станція призначення - ЖИТТЯ” (35 хв.).

Навчальний відеофільм з протидії торгівлі людьми „Станція призначення - ЖИТТЯ” створений Всеукраїнською громадською організацією „Жіночий консорціум України” за фінансової підтримки Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні. Пропонується керований перегляд фільму із попередньо поставленими запитаннями.

Питання, які пропонується поставити учням перед переглядом фільму:

1. Запам’ятати максимальну кількість цифр, які прозвучать у фільмі.
2. Види торгівлі людьми і яким чином відбувається вербування людей.
3. Запам’ятати поради для безпечної поїздки за кордон, що прозвучать у фільмі.

Така робота дає можливість зосередити увагу учнів під час перегляду фільму на конкретних фактах, цифрах, порадах тощо.

III. Підсумок уроку.

- Які з порад для безпечної поїздки за кордон ви запам’ятали після перегляду фільму “Станція призначення - ЖИТТЯ”?

ІНСТРУКЦІЯ: педагог просить учнів відповісти на ряд запитань:

- Що нового ви дізналися з проблеми торгівлі дітьми?
- Що таке торгівля дітьми?
- Чому існує таке явище торгівля дітьми?
- Чи ви самі зустрічались з таким явищем як торгівля дітьми?
- Які форми торгівлі дітьми ви знаєте?
- На вашу думку, навіщо потрібні знання причин, що спричиняють поширенню явищ торгівлі дітьми?
- Які можуть бути шляхи потрапляння до рук торгівців дітьми?

Учні заповнюють анкету (додаток 2), яка дозволить зробити висновки, щодо засвоєння учнями інформації з протидії торгівлі людьми.

Анкета 1

Прізвище, ім'я _____

вік _____

дата _____

1. Що таке торгівля людьми?

2. Чи актуальною для України є проблема торгівлі людьми?

3. Які, на Вашу думку, причини торгівлі людьми?

4. Як людина може потрапити в руки торгівців людьми ?

5. Оцініть за 10-бальною шкалою, чи є ризик потрапляння в руки торговців людьми (обведіть кружечком вибраний бал):

Вас особисто	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ваших дітей	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Друзів чи знайомих	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

6. Що особисто Ви можете зробити для попередження випадків торгівлі людьми?

Дякуємо за відповіді!

Анкета 2

Поставте помітки навпроти обраних варіантів відповідей чи допишіть власні варіанти.

Прізвище, ім'я _____

вік _____

Клас/курс _____

Дата _____

Навч. заклад _____

1 Що таке торгівля людьми?

- бізнес
- можливість непогано заробити
- злочин
- не знаю
- не чув про таке

2. Які причини торгівлі людьми?

☐ бідність	☐ незнання законів
☐ непоінформованість	☐ прибутковість
☐ міфи про гарне життя за кордоном	☐ мовчання жертв
☐ жадоба наживи	☐ прагнення „гарно жити”
☐ інше (вкажіть)	

3. Що є торгівлею людьми (поставте хрестик), а що ні ?

- перевезення працівників для нелегальної праці
- утримання примусом з метою експлуатації
- продаж молодих людей для проституції
- торгівля людськими внутрішніми органами для трансплантації («пересадки»)
- нелегальна робота за кордоном без відповідної візи
- вивезення під виглядом законного шлюбу за кордон дівчат, яких потім змушують працювати
- продаж дітей та підлітків для жебракування, зйомок порнографії і т.п.
- посередництво в наймі людей для участі у військових конфліктах
- надання батьками дітей для виконання робіт чи послуг за винагороду

4. Оціни ризик потрапляння в руки торгівців «живим товаром» в наведених ситуаціях?

Немає	Незначний	Значний	Високий	Пропозиція/ситуація
				пропонують підзаробити на канікулах на сезонних сільськогосподарських роботах або на іноземному підприємстві
				добрий знайомий гарантує працю в певному місці за кордоном і дає гроші в борг
				пропонують пристойну роботу: прибиральницею, продавцем, офіціанткою, танцівницею тощо
				до розмови про виїзд чи працевлаштування долучається „випадковий” відвідувач чи запрошується людина, яка „вже була там і дуже задоволена”
				пропонують роботу продавця чи касира молодим дівчаткам
				пропонують передати закритий пакет „для знайомих”
				зовнішньо пристойні люди просять за певну суму грошей тимчасово «позичити» дітей у батьків малозабезпечених чи багатодітних родин
				особи юного віку працюють в чужій країні самотньо, не маючи друзів та знайомих
				ти їдеш за кордон працювати без трудового договору чи трудової візи
				молодих кличуть за кордон для участі в конкурсах краси, в кастингах модельних агенцій тощо
				знайомий по Інтернеті пропонує «приїхати й погостювати», сплачуючи вартість проїзду
				пропонується підписати контракт про навчання/роботу іноземною мовою
				„шлюбні агентства” пропонують кандидатуру чоловіка-іноземця, який може одружитися
				пропонують виїхати за кордон для зйомок у рекламі
				молодій людині без професії за велику платню пропонують повоювати в чужій державі

				пропонують виїзд на навчання за кордоном за туристичною візою
				пропонують участь в програмі Au-pair („оо-пер“)
				в контракті на роботу є слова: „та інші види робіт” або „та інші роботи на вимогу працедавця”
				пропонують „зекономити” - виїхати з туристичною візою в одну країну і попрацювати у сусідній
				уникають обговорювати виїзд чи працевлаштування/підписати контракт/ в присутності старших чи знайомих (ти дорослий і сам вирішуєш, вони обмежені і перешкоджатимуть тобі, немає часу)
				після приїзду на нове місце посередники забирають у тебе документи „для реєстрації”
				пропонують передати гроші за послуги через знайомих
				пропонують відпочити в закордонному в молодіжному таборі
				посередник вимагає гроші за послуги працевлаштування за кордоном „з рук в руки”

5. Оціни ймовірність свого потрапляння в ситуацію торгівлі людьми

це не може трапитися зі мною це може трапитись з будь-ким

6. Де можна з'ясувати, чи можна легально працювати в обраній країні?

поговорити з тими, хто вже користувався послугами посередника/ фірми

в місцевому Центрі зайнятості

на фірмі, що пропонує послуги

в ліцензійному відділі Центру зайнятості Міністерства праці і соціальної політики України

7. Що має бути вказано в контракті на навчання чи працевлаштування?

1

2

3

4

5

8. Як можна перевірити, чи відповідає отримана віза твоїм намірам?

1

2

9. Які вимоги до участі в програмі Au-pair („оо-пер“)

1

2

3

4

10. Що треба знати для відпочинку в закордонному в молодіжному таборі?

1

2

3

4

11. Яка віза достатня для того, щоб навчатись за кордоном

12. Що треба знати про місце, до якого ти їдеш:

1

2

3

4

5

6

13. Чи несуть шлюбні агенції відповідальність за клієнтів?

Так

Ні

14. Які найімовірніші наслідки участі в збройному конфлікті?

15. Що треба зробити, від'їжджаючи за кордон?

1

2

3

4

5

Дякуємо за відповіді!

Історія 1

Інга – 16-річна дівчина, старшокласниця. директор модельної агенції запропонував Інзі поїхати до Об'єднаних Арабських Еміратів працювати моделлю. Він відзначив, що Інга дуже гарна і зможе зробити успішну кар'єру. Пообіцяв, що Інга буде жити і відпочивати на віллі разом з подругами, а поїздка буде безкоштовною, тому що всі витрати за проїзд, оформлення візи, проживання, харчування покриє модельна агенція. За роботу ще обіцяли платити 300 доларів США на місяць. Інга погодилася.

Директор агенції оформив всі необхідні документи та придбав авіаквиток. Коли Інга та інші дівчата прилетіли в Об'єднані Арабські Емірати, м. Дубаї, їх зустріли двоє чоловіків, місцевих мешканців та відвезли на віллу одного багатого господаря, де їх прийняла Ольга, дівчина з України.

Представивши себе як їх начальницю, Ольга забрала у Інги та інших дівчат паспорти. На наступний день Ольга пояснила, що за кожен дівчину заплатили по 1000 доларів США і що дівчата мають жити на віллі і вдовольняти всі бажання господаря, а саме надавати сексуальні послуги гостям, які приїжджають на віллу. Якщо дівчата комусь розкажуть про це, їм пригрозили, що посадять в тюрму або вб'ють.

Інга та інші дівчата були у відчаї, хотіли повернутися додому, але боялися за своє життя і тому надавали сексуальні послуги проти своєї волі. Крім того, без паспортів та грошей, вони не могли повернутися в Україну, а вийти за межі вілли, щоб втекти, не могли, бо навколо були охоронці, які слідкували за ними. Так Інга і дівчата працювали декілька місяців. Грошей їм не платили зовсім, лише годували, примушуючи «відпрацювати борг» – гроші, які агенція витратила на їх перевезення. Телефонувати і виходити за територію вілли забороняли. Час від часу погрожували розправою за непокору і навіть били.

Через декілька місяців, господар вирішив змінити дівчат, їм віддали паспорти, відвезли в аеропорт і відправили на Україну. Перед від'їздом їм знову погрожували розправою, де б в Україні не знаходилися дівчата, якщо вони комусь розкажуть про те, що вони реально робили.

Історія 2

16-річний Микола найменший в родині, крім нього є старші два брати й сестра. Батьки давно розлучилися. Мати не працює, на пенсії. Хлопець вирішив влаштуватись на роботу, щоб допомогти сім'ї. Спочатку влаштувався на роботу в селі, де жив, був різноробочим на колгоспній пилорамі. Одного дня знайомий 23-річний хлопець із сусіднього села, Максим, розповів Миколі про можливість влаштуватись на роботу на пилорамі в Росії. Обіцяв, що за таку ж роботу, яку Микола виконує в селі, там отримуватиме до 800 доларів США на місяць.

Проживання буде в будинку в хороших умовах. Хлопець погодився. до Росії на цю роботу на пилорамі погодилися поїхати ще 8 молодих хлопців. До Росії хлопці їхали мікроавтобусом, який замовив Максим. Проїзд оплачували самі, окрім цього кожен мав заплатити по 1000 гривень Максиму за допомогу влаштуватися на цю роботу. Максим супроводжував хлопців до місця призначення. По прибуттю на місце роботи, у хлопців забрали документи під приводом оформлення на роботу. Миколу та інших хлопців поселили у недобудованому дерев'яному бараці, який хлопці мали добудувати самі. Спати не було на чому. Працедавець, господар пилорами, пообіцяв, що незручності проживання компенсує зарплатою. до роботи стали наступного ж дня. Протягом першого тижня хлопцям встановили платню в 250 російських рублів (близько 10 доларів США) за 1 кубометр напилених матеріалів. Через тиждень оплату зменшили, мотивуючи це погіршенням якості роботи, але навіть ті малі гроші хлопці не отримували, бо господар пилорами виплачував гроші за роботу всіх українських хлопців вербувальнику Максиму. Вербувальник же на руки хлопцям їхню заробітну платню не давав, посилаючись на те, що купуватиме для них продукти харчування, а решту грошей виплатить перед від'їздом додому. Працювали і в дощ, і в спеку по 14-16 годин, без вихідних. Над хлопцями господар постійно знущався, здійснював психологічний тиск. Якщо хтось із робітників не виконував план, бригадир накладав на нього штраф, а за непокору - жорстоко бив. Так тривало декілька місяців. Хлопці хотіли повернутися додому, але їм не дозволяли, паспорти не віддавали. Територія охоронялася, навколо був паркан із колючим дротом і собаками, втекти було неможливо. Микола сильно хворів через перевтому та відсутність медичної допомоги. Не міг працювати. Він випросив документи у вербувальника під приводом, що поїде додому за теплим одягом і повернеться. Вербувальник і господар пилорами погрожували йому, що якщо він звернеться в міліцію, вони знайдуть його в селі і розправляться з ним та його рідними. Хворого Миколу відпустили за речами, заробітну платню не дали, дали лише гроші на проїзд. Микола туди більше не повернувся.

Історія 3

Надія жила вдвох зі своєю трирічною донькою Оленкою. Мала роботу, але зарплатня була дуже малою. Її знайома порекомендувала їй своїх друзів, які запропонували їй поїхати до Польщі на заробітки. Один з цих друзів пояснив, що вона буде збирати там пожертви для благодійної діяльності, і що це легально у Польщі. Він запропонував зарплату у 150 доларів, безкоштовне житло, їжу та одяг для неї та її трирічної Оленки, а також пообіцяв, що робота буде нескладною. Ці самі люди підготували усі документи, зробили візи та сплатили за проїзд до Польщі для Надії та Оленки.

По приїзді «роботодавець» пояснив Надії та іншій жінці, яка теж приїхала туди з двома діточками, що насправді вони будуть робити. Вони повинні були жебракувати на вулиці зі своїми дітьми та платити самотійно за житло та їжу;

окрім того, вони повинні повернути йому борг – гроші, витрачені на оформлення їхніх документів та переїзд до Польщі.

Коли Надія відмовилася це робити, її та доньку сильно побили, а потім трирічну Оленку забрала дружина «господаря». Надії не дозволяли бачитися з донькою взагалі. У такому становищі Надія не могла ані втекти, ані звернутися до поліції. Надія була змушена примусово працювати по 12-14 годин на день без відпочинку, не зважаючи на погоду або фізичний стан. Трафікери нічого не платили їй.

Надія вимагала зустрічі зі своєю донькою, але їй відмовляли.

«Господарі» віддали трирічну Оленку іншій жінці, яка з нею жебракувала і отримали за дівчинку гроші. Одного разу їх зупинила поліція для перевірки документів, внаслідок чого дитину забрали та помістили до дитячого будинку.

Через 6 місяців Надії вдалося втекти, вона звернулася до поліції і згодом знайшла свою маленьку Оленку у дитячому будинку. Надія і Оленка повернулися в Україну без грошей. Оленка, якій скоро 4 роки, отримала важкі психологічні травми внаслідок використання у жебракуванні.